



РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом
образовању

Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Број: 612-00-00358/7/2020-03

Датум: 28. 06. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ
ФАКУЛТЕТ

Број: 1253 | 24

Датум: 29.10.2021.
И И И

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), Комисија за акредитацију и проверу квалитета дана 28. 06. 2021. године донела је

ОДЛУКУ о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) - Географија

Утврђује се да Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу, са седиштем у Нишу, у улици Вишеградска 33, Ниш, ПИБ: 100668023, Матични број: 17267906, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма Основне академске студије (ОАС) - Географија, и то у оквиру образовно-научног поља Природно-математичке науке и научне области Гео-науке, за упис 54 (песесет четири) студента у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Нишу, у улици Вишеградска 33, Ниш, је дана 06. 10. 2020. године, поднела Захтев за акредитацију студијског програма Основне академске студије (ОАС) - Географија, (у даљем тексту: СП), под бројем 612-00-00358/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), образовала је поткомисију за образовно-научно поље Природно-математичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 19. 11. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 03. 12. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 24. 02. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај), у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној 28. 06. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) - Географија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Природно-математичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС“ бр. 13/19, 1/21, 19/21) дана 06. 10. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Анализа електронског формулара

Анализом електронског формулара рецензентска комисија је утврдила да сви генерисани параметри указују на то да је студијски програм (ОАС) Географија креiran у складу са важећим стандардима.

Анализа Уводне табеле за Студијски програм

Установа је доставила уједињени електронски формулар и електронске формуларе свих студијских програма који су раније акредитовани (постоји Одлука о акредитацији) и за које се тражи акредитација.

Установа је покренула поновну акредитацију за Основне академске студије Географије, у Природно-математичком пољу, научна област Гео-науке, назив дипломе **географ** је у складу са Законом и листом звања коју утврђује Национални савет.

ОАС Географија се акредитује за 54 студента, укупан број студената на студијском програму износи 162 студената (54 студента x 3 године студија). Студије на овом програму трају три године, шест семестра. Обим студија изражен ЕСПБ бодовима износи 180 бодова. Рецензентска комисија констатује да је обим, врста и дужина студија у складу са Законом.

Стандард 1: Структура студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет). Трајање студијског програма I степена је 3 године, са 180 ЕСПБ, по 30 ЕСПБ у сваком семестру, са укупно положеним 33 предмета и академским називом Географ. Услови уписа су адекватно дефинисани. Предмети су једносеместрали, подељени на обавезне и изборне у одговарајућем односу. Ангажовање студената на савладавању студијског програма је адекватно.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет). Сврха студијског програма остварује се преко образовања и оспособљавања студената стицањем стручних компетенција, способности, знања и вештина из домена географије неопходних за рад у образовном систему (по завршетку МАС), научно-истраживачким институцијама, заводима и другим релевантним институцијама, мобилност између сродних домаћих и иностраних факултета, као и за даље школовање и усавршавање.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет). Циљеви студијског програма усклађени су са задацима установе. Циљеви студијског програма постижу се преко одређеног нивоа знања, компетенција и способности, теоријских и практичних знања, а ради наставка студија на нивоу мастер студија, као и ради будућег укључивања у наставни процес и и друге видове професионалне каријере.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9 (девет). Опште компетенције остварују се преко оспособљавања за даље образовање и професионално усавршавање, рада у настави географије, решавању теоријских и практичних проблема из области географије, компетентан избор литературних извора и научних информација. Специфичне способности огледају се у стицању компетенција из различитих географских области, примену стечених знања и вештина, извођењу теренског рада и сл. Установа испуњава стандард 4, уз низак ниво компетенције дипломираних студената ОАС, као једним од основних проблема овог студијског програма.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8 (осам). Предмети на ОАС Географија подељени су у 3 године, у 6 семестра и сваки носи одређени број ЕСПБ бодова. Настава из свих предмета одвија се кроз часове активне наставе (предавања, вежбе, ДОН) и др. Вежбе се одвијају у групама према стандардима.

Укупан број предмета на студијском програму износи 39. За завршетак студија неопходно је да студент оствари минимум 180 ЕСПБ бодова. На студијском програму постоји 6 изборних блокова са по два предмета, где студенти бирају од понуђених предмета по један предмет. Број ЕСПБ бодова за сваки семестар је 30. Студијски

програм је конципиран тако да садржи академско-опште образовне предмете (57 ЕСПБ, 15% теоријско-методолошке (36 ЕСПБ, 20%), научно-стручне (71 ЕСПБ, 35%) и стручно апликативне (52 ЕСПБ, 30%).

Након посете, Установа је испоштовала захтев рецензентске комисије да предмети Психологија и Педагогија буду пребачени из групе изборних у групу обавезних предмета на ОАС Географије, те студенти остварују минимум 30+6 бодова из групе ППМ предмета на крају образовног система (ОАС и МАС Географије).

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм основних академских студија Географије студентима пружа адекватна научна и стручна сазнања из области географије. Засноване су на квалитетним и актуелним концептима и критеријумима за одабир садржаја у области географије. Студијски програм је целовит, свеобухватан и усаглашен са одговарајућим студијским програмима. Студијски програм је усаглашен са програмом мастер академских студија Географије у истој високо-школској установи. Програми су повезани и омогућавају студентима напредовање у стицању потребних компетенција из области географије.

Студијски програм основних академских студија Географије у довољној мери је усклађен са планом и програмом студија на три наведене високошколске установе европског образовног простора:

1. University of Salzburg, Faculty of Natural Science,
<https://www.uni-salzburg.at/index.php?id=63477&L=1>

2. University of Zurich, Geographisches Institut,
<https://www.degrees.uzh.ch/en/bachelor/50000008/50761374/50761382>

3. Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju,
https://www.pmf.unizg.hr/geog/nastava/preddiplomski_studij

Структура студијског програма усклађена је са стандардима, процедурима и захтевима европског образовног простора. Студијски програм је усклађен у погледу услова уписа студената на студијски програм, правилима студирања, захтевима при оцењивању и дужини трајања курсева. Предмети су подељени на обавезне и изборне и сви трају по један семестар. Дужина трајања студија је три године, односно шест семестра са укупним обимом ЕСПБ бодова 180. Курикулум основних академских студија Географије, као и програми предмета, имају сличности са наведеним европским високошколским установама.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет). Број студената који се уписују на студијски програм Основних академских студија - Географија, Департмана за Географију, утврђен је на основу просторних и кадровских могућности Факултета. Услови уписа студената регулисани су Статутом факултета, а број уписаных студената одређује се одлуком надлежног министарства сходно друштвеним потребама и ресурсима које поседује факултет односно студијски програм.

На основне академске студије се може уписати лице које је завршило четврогодишњу средњу школу и које је положило пријемни испит. Тако се добија укупан збир бодова на основу кога се врши рангирање студената. Вредновање успеха и проверу знања, као и рангирање студената врше одговарајуће комисије које именује факултет.

При селекцији студената равноправност је загарантована по основу расе, боје коже, пола, језика, вероисповести, порекла, политичког мишљења.

Право уписа на студије основних академских студија стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената утврђеног од стране Универзитета у Нишу, на предлог Природно математичког Факултета.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет). Студијски програм је конципиран тако да континуирано прати рад студената. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита.

Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Број поена који доносе предиспитне обавезе и завршни испит прецизирају програмом сваког предмета појединачно. У оквиру предиспитних обавеза предвиђени су: колоквијуми, семинарски радови, презентације пројекта, практична настава и остale активности (активност и ангажованост студената на предавањима и вежбама). Завршни испит се организује у писменој, усменој или обе форме.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, а према квалитету стечених знања и вештина. Студент је положио испит ако је остварио најмање 51 од могућих 100 поена.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8 (осам).

Увидом у документацију коју је Природно-математички факултет Универзитета у Нишу доставио за студијски програм ОАС Географија, установљено је да је испоштована усклађеност броја наставника са бројем часова наставе на студијском програму: свих 23 наставника испуњавају критеријуме и реализују наставу у опсегу 6-12 часова недељно.

Захтев да најмање 70% часова активне наставе коју држе наставници, држе наставници са пуним радним временом је испуњен и у потпуности испоштован, јер увидом у табелу 9.2 утврђено је да сва 23 наставника ради са преко 70% времена у установи.

Захтев да, од укупног броја наставника потребних за обављање наставе по годинама студија за студијски програм академије струковних студија и високе школе струковних студија, изузев у пољу уметности, морају да имају најмање 50% наставника са стеченим научним називом доктора наука: Увидом у табелу 9.2 испуњен је стандард јер сви наставници имају стечени назив доктора наука.

Захтев да је број сарадника довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму је испуњен, јер увидом у табелу 9.5 сви сарадници имају број часова наставе испод дозвољених максималних 16.

Увидом у документацију ОАС Географија, Комисија је констатовала да наставно особље има све потребне квалификације које су усклађене са нивоом њихових задужења.

Прегледом сајта Установе (<https://www.pmf.ni.ac.rs/nastavnici-geografija/>) утврђено је да су подаци о наставном особљу јавно доступни.

Комисија је утврдила да су усклађеност величине група за предавања и вежбе у складу са стандардом.

Приметно је да су поједини наставници и сарадници који су ангажовани на студијском програму веома близу горње границе часовног оптерећења. Такође, значајан број наставника изводи наставу из већег броја предмета, који честао међусобно нису сродни, а што утиче на квалитет наставе. Овом проблему Установа треба да посвети значајну пажњу и додатним ангажовањем наставника и сарадника у наредном периоду у потпуности га отклони.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9 (девет). Расположиви простор Природно-математичког факултета у Нишу има укупну површину од 7228,94 m². Укупан број студената који студира на Природно-математичком факултету у Нишу, рачунајући ОАС Географија, као и све остале програме на Департману за географију и осталим департманима факултета, износи 1638. Имајући у виду да је укупна површина факултета 7228,94 m², бруто површина по студенту износи 4,41 m².

Факултет располаже 1 амфитеатром са 450 места, 13 слушаница са укупно 443 места, 5 компјутерских лабораторија са укупно 130 места које су доступне студентима ОАС Географија.

У Стандарду 10 се наводи да наставници и сарадници на студијском програму ОАС Географија располажу простором површине 97,14 m² (6 кабинета). За потребе Службе за наставу и студентска питања обезбеђене су 2 канцеларије. За потребе рада Студентског парламента обезбеђене су 2 просторије површине 117 m².

Организационе јединице за наставу и науку на Природно-математичком факултету обухватају департмане, катедре, лабораторије, Центар за научне и стручне послове у природно-математичким наукама, рачунарски центар, издавачке јединице и библиотеку. Службама задуженим за наставу и науку руководе продекани за наставу, науку и научно-истраживачки рад, за координацију међународних пројеката и за обезбеђење квалитета.

Из Стандарда 10. и приложеног материјала се може констатовати да је обезбеђена техничка опрема за савремено извођење наставе.

Библиотека има две читаонице укупне површине 85.80 m² и библиотечки фонд од близу 43.000 јединице, од тога за Департман за географију од 2022 уџбеника.

Библиотека располаже са одговарајућим бројем библиотечких јединица релевантних за студијски програм ОАС Географија, а за све предмете које обухвата студијски програм ОАС Географија доступна је одговарајућа литература.

У Извештају о самовредновању ОАС Географија (2020) за Стандард 9 предвиђене су мере за унапређење квалитета овог стандарда.

У Извештају о самовредновању ОАС Географија за Стандард 10 назначена је организациона структура Факултета. Предвиђене су неке мере унапређења квалитета управљања Факултетом.

У Извештају о самовредновању за Стандард 11 предвиђене су одговарајуће мере за унапређење простора и опреме (проширење учионичког и кабинетског простора, истраживачких и наставних лабораторија).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Установа редовно и систематски самовредновањем и спољашњом провером квалитета врши контролу квалитета студијског програма. Правилником су дефинисане улоге свих чинилаца образовног процеса, а предвиђене су и мере за отклањање недостатака. Самовредновање спроводи посебна комисија, а у контроли квалитета учествују и студенти преко својих представника у наведеој комисији, као и у оцени квалитета студијског програма.

Стандард је у потпуности испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Установи се препоручује да се отклањање уочених слабости може изврши кадровском допуном наставника, чиме би се број наставника који се налазе на горњој граници оптерећености смањио, или потпуно елиминисао. Ове активности треба да доведу и до потпуног смањења броја наставника који изводе наставу из великог броја предмета;
- У групи психолошко-педагошко-методичких предмета потребно је да прате све законске измене како би адекватно и на време одговорили новим законским стандардима;
- Односи између ужих научних области морају бити усклађенији, што подразумева адекватну кадровску покривеност, што установа и даље није на оптималан начин решила;
- Потребно је перманентно радити на презентацији и промовисању општих и специфичних компетенција дипломираних студената ОАС, чиме би се на јаснији начин указало на вредности и разноврсности овог студијског програма;
- Мере везане за унапређење квалитета установе везане су за бољу издавачку делатност како уџбеничку, тако и периодику (већи степен цитирања, већи број аутора из других научних институција из земље и иностранства и сл.), монографских издања и сл., што до сада није било на завидном нивоу;
- Потребно је да установа уложи много више напора и покрене различите активности како би заузела значајније место у развоју и унапређењу географске науке у Србији;
- Такође је неопходно да се више укључи у научно-истраживачке пројекте које треба да реализује самостално или са другим географским и сродним институцијама, билтералну сарадњу са другим географским институцијама, мобилност наставника и студената и сл.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 28. 06. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Основне академске студије (OAC) - Географија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

J. Š.

Проф. др Ана Шијачки

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Изјави смо да је овој акредитацији даје већи значај у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.